

Definitie doelgroep peuters POVH

Onder doelgroep peuters wordt door Peuteropvang Heerlen (POVH) verstaan:

- Peuters met een leerlingengewicht (ouders zijn lager opgeleid).
- Peuters waarbij sprake is van een complexe thuissituatie.
- Peuters met een taalachterstand of met het risico een taalachterstand te ontwikkelen.
- Peuters met een algehele achterstand of een risico een algehele achterstand te ontwikkelen op:
  - cognitief gebied
  - sociaal emotioneel gebied
  - motorisch gebied

Wanneer is er sprake van een achterstand?

Er is sprake van een achterstand wanneer de ontwikkeling vertraagd is of wanneer het kind zich niet ontwikkelt conform leeftijd. Hiervoor hanteert POVH de volgende criteria 's:

- toets taal; D of E of IV/ V score
- toets rekenen
- peuterobservatielijst
- toets motoriek
- observaties

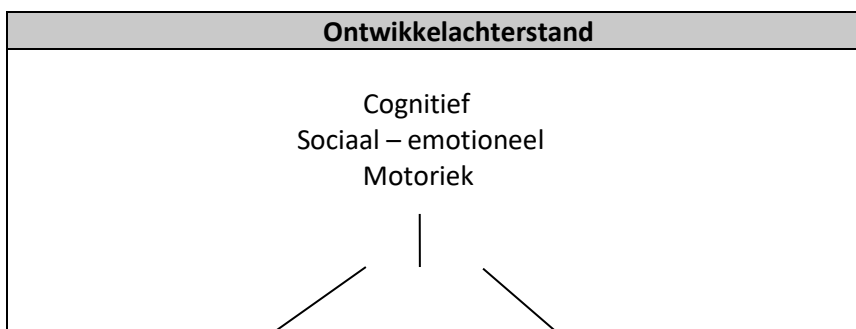
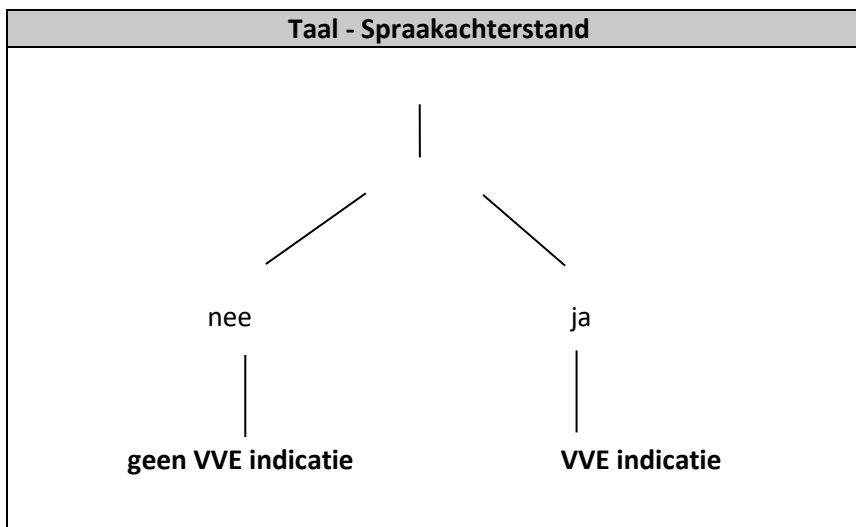
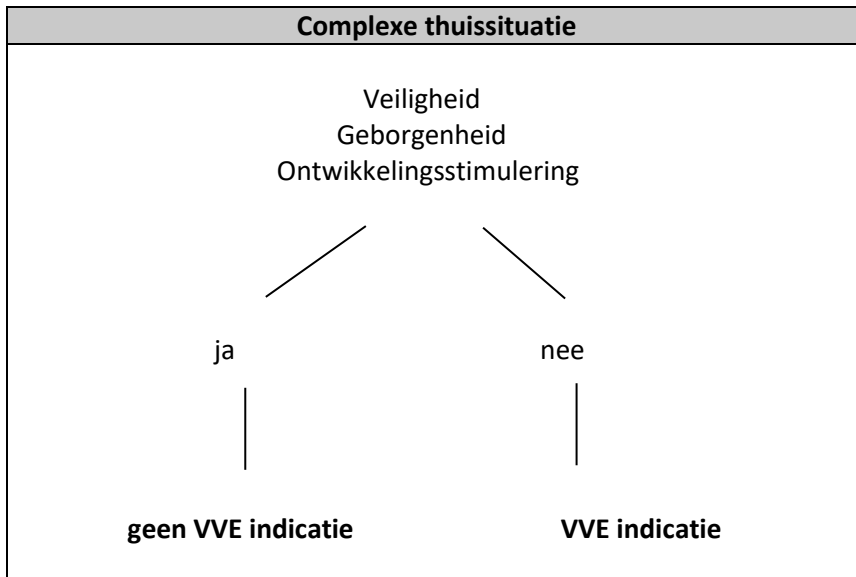
Als een peuter een score heeft beneden gemiddeld op een van de ontwikkelingsgebieden wil dat niet meteen zeggen dat deze peuter een doelgroep peuter is.

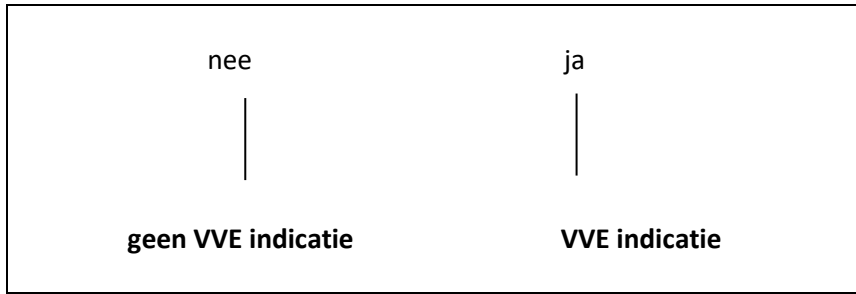
Als bovenstaande peuter te maken krijgt met een of meer risicofactoren in zijn omgeving kan dit betekenen dat zijn/haar ontwikkeling in de thuissituatie niet gestimuleerd wordt. Deze combinatie van lage score en risicofactoren is voor POVH aanleiding om te spreken van een doelgroep peuter.

Wie of wat bepaalt of een peuter een doelgroepkind is?

- Opleidingsniveau van de ouders
- JGZ d.m.v. VVE- indicatie
- POVH na afweging van professionals o.a. peuterleidsters, managers, VVE-coaches en externe partners. Eindverantwoordelijk is de manager Zorg en Kwaliteit.

Indicator: complexe thuissituatie / taalachterstand / ontwikkelachterstand

Ouderverklaring

Ouderverklaring voorschoolse educatie gemeente Heerlen

Gegevens kind:

Voornaam: .....

Achternaam: .....

Adres .....

Postcode & Woonplaats .....

Telefoonnummer: .....

Geboortedatum: .....

Geslacht 0 m / 0 v

Bepaling opleidingscategorie ouder(s)

Gegevens moeder/verzorger 1

Hoogst genoten opleiding en wel gewicht

- 0
- (speciaal)basisonderwijs/lager onderwijs
  - (v)so-zmlk
  - VMBO, (V)SO en voormalige LBO-opleidingen

Hoogst genoten opleiding en geen gewicht

- 0
- méér dan 2 afgeronde leerjaren/klassen voorgezet onderwijs gevolgd van de/het:
  - VMBO / niveau 'gemengde leerweg' of 'theoretische leerweg'
  - MAVO (c of d niveau)
  - HAVO
  - VWO

Of een opleiding op niveau van MBO (niveau 1 t/m 4), HBO of WO

Anders, namelijk .....

Gegevens vader/verzorger 1

Hoogst genoten opleiding en wel gewicht

- 0
- (speciaal)basisonderwijs/lager onderwijs
  - (v)so-zmlk
  - VMBO, (V)SO

Hoogst genoten opleiding en geen gewicht

- 0
- méér dan 2 afgeronde leerjaren/klassen voorgezet onderwijs gevolgd van de/het:
  - VMBO / niveau 'gemengde leerweg' of 'theoretische leerweg'
  - MAVO (c of d niveau)
  - HAVO
  - VWO

Of een opleiding op niveau van MBO (niveau 1 t/m 4), HBO of WO

- Anders, namelijk .....

Ondergetekende(n) verklaart dat dit formulier naar waarheid is ingevuld en gaat ermee akkoord dat de opleidingsgegevens kunnen worden gecontroleerd.

Naam van ouder/verzorger: .....

Datum: .....

Handtekening: .....

De verantwoorde instelling/organisatie die de indicatie heeft vastgesteld:

Instelling/organisatie: .....

Naam van de medewerker: .....

Handtekening: .....

De gemeente Heerlen en Peuteropvang Heerlen hecht grote waarde aan uw privacy. Uw persoonsgegevens worden zorgvuldig behandeld en beveiligd.

Toevoeging definitie doelgroep peuters

Naast het opleidingsniveau van de ouders en de VVE-indicatie via JGZ zijn de volgende criteria's geformuleerd zodat medewerkers van POVH kunnen bepalen of een peuter een doelgroepkind is.

Cognitieve ontwikkeling

Taalontwikkeling

Cognitieve ontwikkeling heeft alles te maken van taalvaardigheid. Hiernaast is het erg belangrijk dat het kind zich veilig voelt om te kunnen spelen en dus leren. Het ontwikkelen van de taalvaardigheid is een belangrijke doelstelling in het stimuleren van de ontwikkeling van jonge kinderen. Hoe beter de taal ontwikkeld is, hoe beter het kind zich kan uitdrukken en andere kan begrijpen. Het is de basis voor communicatie en leren. Daarom is het belangrijk veel aandacht aan de taalontwikkeling te besteden en de taalontwikkeling van ieder individueel kind te volgen.

POVH heeft de mogelijkheid om taal te toetsen op diverse onderdelen:

- passieve woordenschat;
- definitievaardigheid;
- kritisch luisteren.

Er is sprake van een doelgroepkind als de taalontwikkeling stagneert en het kind bij de toets taal een D/E of IV/ V scoort.

Rekenontwikkeling

Bij peuters spreken we nog niet van gecijferdheid maar van "ontluikende gecijferdheid" als een proces waarbij de kinderen geleidelijk meer besef krijgen van verschillende aspecten van getalbegrip en rekenvaardigheid. In de toets rekenen voor peuters zijn verschillende aspecten van de ontwikkeling van het rekenen ondergebracht in de volgende 3 categorieën:

- getalbegrip
- meten
- meetkunde

Er is sprake van een doelgroepkind als de rekenontwikkeling stagneert en het kind bij de toets rekenen een D/E of IV/V scoort.

Sociaal-emotionele ontwikkelingsachterstand

Binnen de algehele ontwikkeling omvat de sociaal-emotionele ontwikkeling een groot gebied. De sociaal-emotionele ontwikkeling hangt nauw samen met de andere ontwikkelingsgebieden zoals motorische-, lichamelijke-, cognitieve- en spraak- en taalontwikkeling. Bij de sociaal-emotionele ontwikkeling hoort o.a. het ontwikkelen van emoties, het zelfbeeld en het temperament van het kind.

Het is niet eenvoudig om een definitie te geven van de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Volgens het kennisplatform voor het onderwijs is de sociaal-emotionele ontwikkeling het ontwikkelen van een eigen persoonlijkheid, overeenkomstig met verwachtingen en gedragingen uit de sociale context.

De sociaal-emotionele ontwikkeling is te splitsen in de sociale en emotionele ontwikkeling

De sociale ontwikkeling omvat het krijgen van begrip voor andere mensen, en het ontwikkelen van positief gedrag en vaardigheden ten opzichte van de medemens. Hier valt ook sociale cognitie onder. Dat wil zeggen dat het kind kennis heeft van omgangsregels en relaties tussen mensen.

De emotionele ontwikkeling wil zeggen dat het kind leert om de gevoelens van zichzelf en anderen te begrijpen en daar goed mee om te gaan.

Het is niet makkelijk om problemen op sociaal –emotioneel gebied te ontdekken. Wanneer de peuter of de omgeving hinder ondervindt van het gedrag is het noodzakelijk om de peuter te ondersteunen en indien noodzakelijk te laten onderzoeken. Op dit moment is er sprake van een doelgroepkind bij afwijkende sociaal-emotionele gedragingen van 2- 4 jaar:

- de peuter doet structureel niet mee met spelletjes;
- het is vaak onduidelijk waarom de peuter huilt als hij overstuur is;
- de peuter ontwijkt andere personen;
- de peuter heeft geen voorkeur voor personen;
- de peuter spreekt niet in de ik-vorm;
- de peuter toont geen verlatingsangst in nieuwe situaties;
- de peuter kan geen andere kinderen imiteren;
- de peuter is tegen iedereen (on)aardig ;
- de peuter wordt driftig als iets van hem of haar wordt geëist;
- de peuter kan nooit luisteren en heeft geen geduld;
- de peuter kan niet tegen veranderingen of routines.

Naast bovenstaande gedragingen van de peuter kan de observatie sociaal-emotioneel functioneren als toetsinstrument worden ingezet. Als een kind een 3 scoort is er sprake van een doelgroep peuter.

Motorische ontwikkeling:

Een motorische ontwikkelingsachterstand is een achterstand in de ontwikkeling van het bewegen. Een kind heeft een motorische ontwikkelingsachterstand als de ontwikkeling niet leeftijdsadequaat verloopt. Het gevolg kan zijn dat het kind gefrustreerd raakt of niet goed kan meedoen met leeftijdsgenootjes.

Een achterstand in de grove motoriek kan zich bijvoorbeeld uiten in het niet kunnen meekomen in de gymles en/of bij het buiten spelen met leeftijdsgenootjes, houterig en stijf bewegen, een slappe houding, een opvallend looppatroon en veel vallen en/of struikelen.

Een achterstand in de ontwikkeling van de fijne motoriek kan zich onder meer uiten in het niet willen tekenen, kleuren, niet goed kunnen knippen, plakken en/of bouwen. Er gebeuren veel kleine ongelukjes zoals dingen omstoten en voorwerpen laten vallen. Het kind heeft geen duidelijke handvoorkeur en schokkerige, niet vloeiende bewegingen.

Bij alle peuters wordt de toets motoriek afgenomen en peuters dagdagelijks ondersteund in de locaties. Peuters met een toets resultaat van afwijkend behoeven extra aandacht; peuters met een toets resultaat van zeer afwijkend zijn doelgroep peuters.

Complexe thuissituatie

Om een complexe thuissituatie te beschrijven hebben wij als POVH informatie nodig.

Informatie van de ouders waarbij de mogelijkheid bestaat dat deze informatie niet objectief is.

Wat de ene ouder als problematisch ervaart is voor de andere ouder geen probleem.

POVH heeft naast de informatie van de ouders ook informatie nodig van instanties die thuis de gezinnen mogen bezoeken.

Om te bepalen of er sprake is van een complexe thuissituatie is het noodzakelijk om een knooppuntoverleg te plannen met ouders, JGZ en jeugdconsulent om dit te bespreken.

Samen wordt er besloten of een peuter een doelgroepkind is.

Werkproces bepalen doelgroep peuter

activiteit	wie	termijn	gereed
onderzoek bepalen doelgroep peuter adhv criteria	leidster/manager	teamoverleg	1 maand
gesprek ouder	leidster	binnen 1 week	1 week na het teamoverleg
plannen in knooppunt	leidster	binnen 1 week	2 weken na het teamoverleg
bespreken in knooppunt	leidster	continu	binnen 2 maanden na het teamoverleg
bepalen doelgroep peuter	leidster/manager		na knooppunt overleg
gesprek ouder	leidster	binnen 1 week na knooppunt	na bepaling doelgroep peuter
informereren manager gesprek ouder	leidster	na gesprek ouder	binnen 2 dagen na gesprek
informereren kind administratie	manager	Na gesprek ouder	1 week na gesprek met ouders
aanpassen plaatsingsovereenkomst, facturatie, peuterkaart	kind administratie		1 week na informatie manager
aanpassen KOT	ouder		na informatie kindadministratie